

Metropolia «Silesia»

350 mkw. historii malowanej na murach

● STR. 2

Tyszenie mają swój kolorowy jarmark

● STR. 4

Dzielimy się władzą, czyli Metropolia obywatelska

Trzeba było ponad dwudziestu lat, aby budżet obywatelski trafił do naszego kraju. W 2011 roku Sopot jako pierwszy oddał kawałek budżetowego tortu obywatelom. W ślad za nim poszły inne miasta. W tym roku budżet obywatelski funkcjonuje już także na terenie Metropolii „Silesia”. Tym samym dołączyliśmy to grono 1.200 miast z całego świata, gdzie inicjatywa budżetu obywatelskiego funkcjonuje z sukcesem.

Nie ma oczywiście jednego, narzuconego schematu działania, ale generalnie budżet obywatelski lub partycypacyjny to nic innego jak oddanie części budżetu miasta mieszkańcom, którzy dzielą się pomysłami na wykorzystanie pieniędzy. Następnie, najczęściej przez głosowanie, wybierane są do realizacji najważniejsze, najbardziej potrzebne i realne projekty. Budżet obywatelski ma także szeroki wymiar społeczny, ułatwia mieszkańcom identyfikację z miejscem zamieszkania oraz integruje mieszkańców wokół bliskich im celów.

Pytać i przekonywać

– W Polsce mamy dużą nieufność do władz, silną jest tradycja weta. Ludzie mocniej angażują się przeciw czemuś niż wtedy, gdy wspólnie trzeba coś zaplanować. Trudno o dialog między obywatelami oraz instytucjami, zwykle obstajemy przy swoich interesach i racjach – wyliczał problemy Jakub Wygnański z PBiS „Stocznia” w czasie konferencji „Cities for Citizens

– Aktywność obywatelska w rozwoju miast”, która odbyła się na początku tego roku. Mimo to mieszkańców trzeba stale przekonywać, by włączyli się w sprawy dzielnicy czy miasta. – Bo tyle współodpowiedzialności, ile współdecydowania. Dlatego trzeba oddawać coraz więcej problemów i spraw pod publiczną ocenę. Opinii można zasięgać na różne sposoby, wielkie możliwości daje internet, z którego chętnie korzystają młodzi i aktywni – podpowiadał Wygnański.

Śluchać i współdziałać

– Wiele urzędów do konsultacji społecznych podchodzi na zasadzie, że trzeba je odfajkować. Ludzie nie dowierzają, że ich głos będzie brany pod uwagę. Dlatego trzeba stale pracować nad tym mechanizmem. Mieszkańcy na każdym etapie, od zgłaszania pomysłów po podjęcie decyzji, muszą widzieć, że traktuje się ich poważnie – podkreślała podczas konferencji Ewa Stokłuska ze „Stocznia”. O trudnych relacjach

na linii samorząd-rząd mówił Andrzej Porawski, dyrektor biura Związku Miast Polskich. – To, co jest oczywiste dla samorządów, budzi wątpliwości nadzoru prawnego wojewody. Często mamy do czynienia z absurdalnymi interpretacjami przepisów, na niekorzyść samorządów. W różnych miastach przepisy interpretowane są w różny sposób. To trzeba unormować, samorządowcy muszą być traktowani poważniej – apelował Porawski.

To jest pomysł rodem z ojczyzny telenoweli

Dzielenie się władzą przy rozdziale gminnych pieniędzy to nie produkt made in Poland, a nawet nie produkt europejski. To pomysł rodem z brazylijskiego miasta Porto Alegre. Powstał już stosunkowo dawno, bo w 1989 roku. Spodobał się zarówno władzy, jak i mieszkańcom i zaczął być powielany w innych krajach. W Polsce pierwszą, na dużą skalę, inicjatywą zaraził się Sopot, gdzie mieszkańcy w 2011 roku zdecydowali o losie 5 milionów złotych. Pomysł chwycił i zaczęto go realizować w kolejnych miastach. Bo budżet obywatelski to nie tylko podział określonych kwot i zadań przy udziale mieszkańców. To również ważny element budowania społeczeństwa obywatelskiego. (ET)

Korzystać z doświadczeń

Kilka wskazówek odnośnie budżetu partycypacyjnego dał Giovanni Allegretti z University of Coimbra. – Dyskusję należy rozpocząć od drobnych spraw, bliskich mieszkańcom. Ważne, by takie ustalenia dały szybki efekt. Utworzenie skweru czy remont drogi pokaże, że mieszkańcy są słuchani. Dzięki temu zaangażują się w inne sprawy – zaznaczył. O tym, jak angażują się mieszkańcy Metropolii, piszemy na stronie 3. ●

JAWORZNO

Szkielet dinozaura odkryto w GEOsferze

Podczas prac prowadzonych w Sadowej Górze, w ramach projektu budowy ośrodka edukacji geologiczno-ekologicznej GEOsfera, robotnicy odsłoniли spod piasku szkielet dinozaura. A właściwie ukryli go w piasku, bo kości notozaura są jednym z elementów budowanego placu zabaw i zostały tam ukryte po to, by młodzi adepti paleontologii mogli je wykopać podczas zwiedzania ośrodka. Nieco starsi badacze zakończyli niedawno w GEOsferze drugi sezon wykopalisk paleontologicznych prowadzonych przez Uniwersytet Śląski. Dzięki pracy studentów i wykładowców w kolekcji ośrodka pojawił się szereg nowych eksponatów. GEOsfera wzbogaciła się o 40 tys. roślin, które są elementami ogrodu sensorycznego i wrzosowiska. Kształtu nabierają też kamienne ścieżki. Stanie wzdłuż nich 12 figur triasowych dinozaurów. (M)

Każdy, kto chciał zabrać głos na temat przyszłości blisko 10-hektarowego obszaru położonego w Tychach, mógł to zrobić, biorąc udział w debacie „Twój pomysł na PARK”.

● STR. 2

Występ Russian National Ballet to gratka dla miłośników baletu. Zobacz!

● STR. 2

Blisko 770 ha terenów inwestycyjnych, dostępność komunikacyjna, potencjał kadrowy i zaplecze naukowe – to niektóre atuty, jakimi Zabrze przyciąga inwestorów.

● STR. 3

Budżet w rękach mieszkańców

DAWID KOSTEMSKI,
PREZYDENT ŚWIĘTOCHŁOWIC
I PRZEWODNICZĄCY GZM

W wielu miastach Śląska i Zagłębia mieszkańcy od kilku miesięcy decydują o tym, na co chcą przeznaczyć w przyszłym roku część gminnych funduszy. Dzieje się to za sprawą budżetów obywatelskich. Jak widać na przykładach poszczególnych gmin, mieszkańcy bardzo chętnie uczestniczą w tym budżetowym przedsięwzięciu. Trudno im się dziwić, mają bowiem szansę na realną zmianę najbliższego otoczenia. To właśnie ich głos może zdecydować o powstaniu ważnej i potrzebnej dla dzielnicy inwestycji – placu zabaw, parkingu czy skweru. Dla władz miasta budżet obywatelski to rodzaj konsultacji społecznych. Dzięki niemu prezydenci weryfikują swoje plany i pomysły z oczekiwaniami mieszkańców, które nie zawsze okazują się tożsame. Dla jednej i drugiej strony to też bardzo ważna lekcja demokracji. Od początku września tego roku również mieszkańcy Świętochłowic decydują o wydatkach inwestycyjnych w swoim mieście. Wprowadzenie budżetu obywatelskiego na 2014 rok było wynikiem moich spotkań z mieszkańcami i konstruktywnych rozmów z organizacjami pozarządowymi z terenu miasta. Podczas tych debat usłyszałem wiele propozycji inwestycyjnych, zarówno drobnych, jak i większych. Wspólnie postanowiliśmy, że część tych pomysłów w przyszłym roku może zostać urzeczywistniona. Na początek na inwestycje wskazane przez świętochłowiczanki przez znaczyliśmy ok. 1 procenta całego budżetu miasta. Z tego przysłowio- wego tortu budżetowego każdego roku chcemy wykrawać dla mieszkańców coraz większe kawałki. ●

Twój pomysł na park może wygrać

Jaki ma być tysi Park Południowy? Wiesz, to powiedz. Teraz na to czas!

Każdy, kto chciałby zabrać głos na temat przyszłości blisko 10-hektarowego obszaru pomiędzy ulicami Sikorskiego, ks. Tischnera, Piłsudskiego i Uczniowską, mógł to zrobić wypełniając ankietę i podczas debaty, która odbyła się 25 listopada.

– Podczas publicznej debaty pokazaliśmy dobre przykłady zagospodarowywania parków oraz wstępnie podsumowaliśmy wyniki ankiet. Mieszkańcy mówili też o swoich oczekiwaniach dotyczących zagospodarowania tego terenu. Spośród osób, które wypełniły ankietę wybraliśmy grupę mieszkańców i zaprosiliśmy ich do współpracy w trakcie warsztatów – mówi Agnieszka Czachowska z MS Design Pracownia Projektowa, współorganizator akcji. Wcześniej, bo 17 listopada mieszkańcy wzięli udział w pikniku „Twój pomysł na PARK”

i wypełniali ankiety z pytaniami dotyczącymi m.in. zagospodarowania parku, oczekiwań dotyczących jego funkcji i tego, co powinno się w nim znajdować. Ankiety można było też wypełniać od 17 do 23 listopada za pomocą strony internetowej UM. – Chcemy pokazać, że teren zielony można wykorzystać do użytku publicznego, że wspólnie możemy stworzyć atrakcyjne miejsce dla każdego. Podczas pikniku mieszkańcy wypełnili blisko 270 ankiet, on-line wpłynęło ich 200 – wylicza Maria Skotnicka z MS Design Pracownia Projektowa.

Które pomysły doczekają się realizacji, być może przekonamy się już niedługo, podczas warsztatów zaplanowanych na 4-5 stycznia 2014 roku. Wtedy zostaną wypracowane konkretne koncepcje, przedstawione w kolejnej debacie zaplanowanej na 11

► Podczas pikniku „Twój pomysł na PARK” mieszkańcy Tychów wypełniali ankiety, wpisując swoje uwagi...

stycznia. Potem rozpocznie się projektowanie. – Zazwyczaj architektki sami we współpracy z urzędnikami przygotowują projekty, tym razem chcemy zaprosić do dyskusji o przysz-

łości Parku Południowego tych, którzy będą z niego najczęściej korzystać. To mieszkańcy będą mieć decydujący wpływ na zagospodarowanie tego terenu, dlatego zachęcamy

do udziału w debatach i warsztatach – mówi Ewa Grudniok, rzecznik prasowy UM Tychy. W połowie 2014 r. projekt ma być gotowy i zacznie się zagospodarowanie parku. ●

W Metropolii

METROPOLIA SILESIA Rozmowy o miastach energooszczędnych

Górnośląski Związek Metropolitalny w piątek 22 listopada 2013 roku zorganizował piątą już konferencję z cyklu: „Od miasta do metropolii...”. Podtytułem tegorocznej edycji było „Miasto nowoczesne – miasto energooszczędne”. Konferencja była okazją do zapoznania się z działaniami dotyczącymi zwiększania efektywności energetycznej w miastach. W oszczędzaniu energii swój istotny udział mają przecież także samorządy, między innymi poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej, właściwym zarządzaniem i użytkowaniem.

Prezentowane były inicjatywy krajowe i zagraniczne, między innymi Porozumienie Burmistrzów oraz idea Zielonej Stolicy Europy – tytułu corocznie przyznawanego miastu, które realizuje szeroki wachlarz działań proekologicznych oraz wyznacza sobie ekologiczne cele do osiągnięcia. Doświadczenia odnoszące się do planowania energetycznego w obszarze metropolitalnym przedstawił gość z francuskiego Bordeaux. To partner międzynarodowego projektu SERPENTE dotyczącego poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, w którym również uczestniczy Górnośląski Związek Metropolitalny. To już piąta edycja konferencji, co roku poświęconej innemu zagadnieniu. Stwarza to możliwość wspólnej dyskusji i spotkania grona osób, którym bliskie są kwestie użyteczności publicznej w różnych obszarach życia społecznego. (MG)

Podpatrzone

● „Jeziro łabędzie” to klasyka i legenda baletu.

W marnym wykonaniu może być parodią (stynny taniec białych łabędzi parodiowany był w wielu skeczach). Ale taniec, np. czarnego łabędzia, w wykonaniu Russian National Ballet to perfekcja!

● Można zobaczyć na żywo 9 grudnia o godz. 19 w Domu Muzyki i Tańca w wykonaniu (tak jak na zdjęciu obok) Russian National Ballet. Bilety po: 140, 110 i 90 zł do nabycia: w DMIi, w salonach EMPIK, biletin.pl, ticketpro.pl, kupbilecik.pl oraz na ebilet.pl. (IN)

Opinie samorządowców

Sylwia Komraus,
dyrektor MOPS
w Mysłowicach

Każda rodzina znajdzie u nas fachową pomoc

Konferencja „Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” odbyła się w Mysłowicach 15 listopada. Są to corocznie organizowane przez mysłowicki Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z UM spotkania mające na celu tworzenie lokalnej koalicji przeciwdziałającej zjawisku przemocy. Jak duży jest to problem w naszym mieście? Jak

chyba w każdym. Ale my mamy spójny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego cele i zadania zostały określone w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2020. Funkcjonowanie systemu oparte jest na ścisłym współdziałaniu służb oraz instytucji zajmujących się pomaganiem osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc. Ponadto od roku 2011 funkcjonuje w naszym mieście Zespół Interdyscyplinarnej do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zadaniem tego zespołu jest najpierw diagnozowanie zjawisk przemocy w konkretnych rodzinach, a następnie pomaganie i wspieranie ofiar przemocy. Chcę zapewnić, że każda rodzina, której dotknęła przemoc, znajdzie u nas wsparcie. Czekamy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej przy MOPS, gdzie udzielimy też schronienia. (KS)

W skrócie

BYTOM

„Zielona klasa” obala mit o czarnym Śląsku

W parku Miejskim przy ul. Wrocławskiej w Bytomiu rośnie platan zgłoszony przez klub „Zielona klasa” w bytomskim Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 7 do ogólnopolskiego konkursu na Drzewo Roku. Konkurs organizowany jest przez ekologiczny Klub Gaja. Zarówno sam platan, jak i park, gdzie drzewo się znajduje, obalają mity związane z postrzeganiem Górnego Śląska jako regionu pozbawionego zieleni, a zgłoszony do konkursu platan góruje nad miejscem najliczniej odwiedzonym w parku, jakim jest plac zabaw dla dzieci. (ET)

Te mury nie runą! Po co, skoro są ozdobą?

Blisko 320 kg farb i 350 mkw. powierzchni przeznaczono na ozdobienie widokami sprzed lat jaworznickich przejść podziemnych oraz wiaduktów.

Pomysł ozdobienia Jaworzna kolorowymi graffiti i muralami narodził się kilka miesięcy temu. – Mamy sporo wiaduktów i przejść podziemnych, które często narażone są na akty wandalizmu. W ciągu roku wielokrotnie odnawialiśmy zniszczone obiekty. Stąd pomysł, aby niechciane napisy zastąpić formami artystycznego wyrazu – mówi Marcin Skurowski, jeden z twórców murali.

Wyzwanie dla artystów

Jak mówią artyści realizujący projekt, jaworznickie murale były wyzwaniem. – Wiedziałem, że rysunek nie będzie ani mały, ani prosty do wykonania, dlatego zdecydowałem się zebrać zespół ludzi, z którymi wcześniej pracowałem. Spajder Jeruzalem, człowiek zajmujący się

street artem, wpadł na pomysł użycia projektora. ON-ER, student irlandzkiej ASP, był odpowiedzialny za wizualizację. Ja za kontakt ze zleceniodawcą, sprawy organizacyjne oraz konwencję – mówi Marcin Skurowski, jeden z twórców murali.

Pocztówki z przeszłości

Murale przedstawiają miejsca, które w mieście można jeszcze zobaczyć, ale i te, które istnieją tylko na starych fotografiach. W przejściu podziemnym na Leopoldzie pow-

stał mural przedstawiający stację kolejową Jaworzno, która w ubiegłym wieku obsługiwała pociągi kursujące między Szczakową a Chranowem.

By uatrakcyjnić widoczność murali, zamontowano oświetlenie. Będzie je więc można oglądać także po zmroku. Wszystkie projekty zostały zabezpieczone systemami antygraffiti. Powierzchnie potencjalnie narażone na akty wandalizmu zostały pokryte odpowiednim preparatem, który tworzy powłokę zabezpieczającą. (M. MIŁEK) ●

W sprawach swoich miast obywatele mają teraz głos

Miasta Metropolii „Silesia” dzielą się budżetowym tortem. Nie między sobą, lecz z mieszkańcami. Zaczął Chorzów, teraz system jest wszędzie

Ten system to nic innego, jak budżet obywatelski (partycypacyjny), czyli oddanie części budżetu miasta mieszkańcom, którzy dzielą się pomysłami na wykorzystanie pieniędzy. Później, zazwyczaj przez głosowanie, wybierane są do realizacji najważniejsze, ale też realne projekty.

Kto, gdzie i jak dzieli swój budżet obywatelski?

Pierwszy rozpoczął Chorzów. Wołą mieszkańców 1 mln 600 tys. zł (podzielony między 4 dzielnice) z budżetu obywatelskiego wydany został na: rewitalizację Parku Hutników w centrum, budowę parkingu przy skrzyżowaniu ulic 3 Maja i Floriańskiej w Chorzowie II, modernizację alei Wycieczkowej w Chorzowie Starym, utworzenie dodatkowych miejsc parkingowych w Chorzowie Batorym.

W Dąbrowie Górniczej rozdysponowane będzie w 2014 r. 5 mln zł – każda dzielnica, a jest ich 26, otrzyma na początek 50 tys. zł i kwotę uzależnioną od zaludnienia. Zgłoszone zostały 194 projekty, nad którymi mieszkańcy już głosowali. Wyniki poznamy w połowie grudnia.

Także mieszkańcy Gliwic zdecydowali w sondażu, na co wydadzą ponad 1,8 mln zł w ramach budżetu obywatelskiego – na liście znalazła się m.in. budowa hangaru dla straży pożarnej. Gliwiczanie wybrali w głosowaniu siedem inwestycji oraz cztery zadania remontowe.

W Jaworznie mieszkańcy miasta oddali 14,5 tys. głosów na 15 pomysłów, głównie związanych ze sportem i rekreacją. Łączna kwota obywatelskiego budżetu to 2 mln zł.

W Piekarach Śląskich trwają właśnie spotkania z mieszkańcami na temat obywatelskiego budżetu.

Blisko 3,5 tys. mieszkańców Rudy Śląskiej wzięło udział w głosowaniu na projekty inwestycji, które w 2014 r. realizowane będą w ramach budżetu obywatelskiego. De-

► Chorzów oddał ludziom kawałek „tortu do zjedzenia” już na ten rok

cyją mieszkańców za kwotę 2 mln zł powstaną m.in. nowe miejsca rekreacji i wypoczynku, inwestycje drogowe, wyremontowane zostaną kaplica i parkiet hali sportowej w Halembie. Z 27 propozycji, które poddane zostały pod głosowanie, mieszkańcy wskazali 9 projektów.

W Siemianowicach Śląskich odbywają się konsultacje „Zielony Budżet Obywatelski 2014”. Wybrana ma być jedna z trzech inwestycji: dalsza rozbudowa stawu Rzęsa, mo-

demizacja Parku Górnik i rewitalizacja Łasku Bytkowskiego.

W Sosnowcu trwają właśnie prace nad budżetem obywatelskim. Nie jest jeszcze znana dokładna kwota, która zostanie „oddana” do dyspozycji mieszkańców. Najprawdopodobniej będzie to około 3 mln zł.

Świętochłowiczanie mają do rozdysponowania 250 tys. zł, po 50 tys. na każdą z dzielnic. Powołany przez Prezydenta Miasta zespół ds. budżetu obywatelskiego zakończył też

Warto przekonać także nieprzekonanych

Warto często wizje urzędników, wizje samorządowców rozmiągają się z oczekiwaniami mieszkańców. Ludzie nieraz od lat nie mogą doprosić się nowych ławek, placu zabaw czy zebry na drodze. Trzeba oddać głos im i przestać uszczęśliwiać ich na siłę. Tylko wtedy mieszkańcy będą mieli poczucie, że rozwój miasta zależy też od nich samych, od ich aktywności. Oczywiście, pojawiły się głosy niektórych radnych, że przecież to oni są reprezentacją mieszkańców i to oni gwarantują podział pieniędzy zgodny z oczekiwaniami ludzi. Na szczęście, nieprzekonanych dało się przekonać i już w budżecie na 2013 rok znalazła się rezerwa na budżet obywatelski - 1 mln 600 tys. zł. ●

weryfikację zgłoszonych propozycji. Reszta zależy od głosowania.

W Tychach w październiku ruszyły prace nad wariantową analizą modeli wdrożenia i konsultowania budżetu partycypacyjnego. Zostanie poddana pod dyskusję w grudniu br.

W Zabrzu może nie funkcjonuje typowy budżet obywatelski, ale już od paru dobrych lat, konstruuje projekt budżetu miasta, brane są pod uwagę pomysły oraz sugestie mieszkańców. (MG)

ZABRZE

To miasto jest jak magnes: przyciągające. Tak mówi gotowe już memorandum inwestycyjne

Blisko 770 ha terenów inwestycyjnych, dostępność komunikacyjna, potencjał kadrowy i zaplecze naukowe - to tylko niektóre atuty, jakimi Zabrze chce przyciągać nowych inwestorów. „Memorandum inwestycyjne miasta Zabrze” liczy prawie 120 stron i zawiera szczegółowe informacje z wszystkich dziedzin życia miasta, które mogą zainteresować potencjalnych inwestorów i zachęcić przedsiębiorców do podjęcia działalności w Zabrzu. Dokument ten to efekt kilkumiesięcznych prac, wspólnych warsztatów, podczas których debatowali szefowie działających w Zabrzu firm, przedstawiciele szkół wyższych i placówek naukowo-badawczych. - Zabrze to miasto nauki, medycyny, kultury, sportu i turystyki przemysłowej. W ciągu ostatnich lat wielki przemysł ustępuje miejsca innowacyjnym technologiom. Dzięki uznanym ośrodkom naukowym, badawczym i medycznym możemy szczerzyć się specjalistyczną i wykwalifikowaną kadrą, która działa na rzecz przemysłu medycznego, biomedycznego, górniczego, chemicznego, motoryzacyjnego, inżynierii środowiskowej, a także mechaniki i robotyki - wylicza prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik (na zdjęciu obok). - Bogata oferta kulturalna Domu Muzyki i Tańca, Filharmonii Zabrzeńskiej, Teatru Nowego oraz baza sportowa i niezwykły szlak obiektów kultury przemysłowej przyciągają do Zabrze turystów. Jesteśmy również miastem przyjaznym dla przedsiębiorców. Swoje firmy lokuje u nas coraz więcej inwestorów krajo-

wych i zagranicznych. Jestem przekonana, że „Memorandum inwestycyjne” zachęci do bliższego poznania naszego miasta, a przede wszystkim do skorzystania z jego wielkich możliwości - dodaje prezydent Zabrze. Podobnego zdania jest Jerzy Bujok, sekretarz Krajowej Izby Gospodarczej. - Współpracujemy z Zabrzem od kilku lat. Dynamiczne zmiany, jakie zaszły w mieście, wymagały zebrania w jednym dokumencie. To memorandum pokazuje przedsiębiorcom, że Zabrze postawiło na inwestycje. To pierwszy tego typu dokument w Polsce - wyjaśnia Jerzy Bujok. - Memorandum to kompendium wiedzy dla inwestora. To pierwsze tego typu przedsięwzięcie z zakresu promocji inwestycyjnej i pozyskiwania inwestorów realizowane na Śląsku na taką skalę i w takiej formie - podkreśla Wojciech Kołtubański, ekspert Creative Tower i jeden z autorów opracowania. Memorandum trafi teraz m.in. do instytucji zajmujących się w Polsce wspieraniem przedsiębiorczości. Będzie również promowane za granicą. (ZAB)

FOT. ARC/MAT. PRASOWE UM W ZABRZU

W skrócie

SOSNOWIEC

Pilotażowy plan dofinansowania in vitro

Rada Miasta Sosnowca przyjęła trzyletni pilotażowy program dofinansowania do zapłodnienia pozaustrojowego in vitro. W tym roku dofinansowanie w wysokości do 3 tys. zł może dostać 20 par - w tym również na farmakologiczne przygotowanie do zabiegu. Radni przyjęli uchwałę w tej sprawie kwalifikowaną większością głosów. Głosowało 21 radnych, „za” było 13 z nich. Przewidziany na trzy lata program wsparcia dla zapłodnienia in vitro formalnie ruszył już wcześniej. Uchwałę o jego rozpoczęciu radni przyjęli w maju - dotychczas ona jednak tylko realizacji programu w tym roku i nie ujęto w niej tzw. części farmakologicznej. Ale miasto mogło ogłosić konkurs dla placówek leczniczych mających realizować program. (ET)

RUDA ŚLĄSKA

Stulatka odzyskała dawno utracony blask

Przywrócenie świetności kamienicy przy ul. Sienkiewicza w rudzkiej dzielnicy Wirek to jedno z najważniejszych tegorocznych zadań dotyczących ochrony zabytków. Budynek z wyczyszczoną elewacją, uzupełnionymi tynkami, i już bez szpecących reklam, cieszy teraz oko okolicznych mieszkańców. Renowacja kamienicy kosztowała miasto ponad 90 tys. zł. - Chcemy każdego roku odnowić kilka zabytków. Zdajemy sobie sprawę, że jest to proces mozolny, bo potrzeby są ogromne. Z drugiej strony, jest to też dowód na to, że Ruda Śląska to miasto bogate w obiekty i miejsca posiadające dużą wartość historyczną - podkreśla prezydent Grażyna Dziedzic. Kamienica przy ul. Sienkiewicza powstała ok. 1915 roku w stylu modernizmu. Budynek zachował się w stosunkowo niezmienionej formie, stanowi też integralną część okolicznej zabudowy mieszkalnej i usługowej. (RS)

Świętochłowice bliżej Torez, czyli o współpracy nie tylko środowisk gospodarczych dwóch miast

Świętochłowice

Ułatwienie kontaktów gospodarczych, współpraca kulturalna i wymiana młodzieży, to założenia umowy podpisanej z ukraińskim miastem Torez.

Ta umowa partnerska otwiera drogę do współpracy nie tylko między samorządami, ale przede wszystkim daje duże możliwości przedsiębiorcom obu na-

szych miast w rozwinięciu działalności. Widzimy duże szanse realnych korzyści ekonomicznych dla naszych firm, co może przełożyć się np. na umocnienie ich pozycji lub tworzenie nowych miejsc pracy - mówił prezydent Dawid Kostempski.

- Nasze miasta mają podobny profil, działają u nas firmy z pokrewnych branż. Wierzę, że nawiązanie partnerskich relacji przyniesie obopólną korzyść - dodał Viktor Antonov, mer mia-

► Dawid Kostempski oraz Viktor Antonov podpisują akt partnerski

sta Torez. W programie wizyty było nie tylko oficjalne podpisanie umowy, ale też spotkania z przedstawicielami organiza-

cji gospodarczych. Ukraińscy partnerzy odwiedzili firmę z terenu Świętochłowic, m.in. Del-
tę Trans, Ekoinstal i Sordrew. ●

Ważne, by szybko przejść od planów do pracy. I nie ociążać się z wykonaniem wspólnego projektu

KULTURALNE HITY MIESIĄCA

Polecamy

KATOWICE

W hołdzie mistrzom
Kwartet Śląski i goście

1 grudnia kolejny koncert XXI Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Kameralnej „Kwartet Śląski i jego goście”. Tytuł tegorocznej edycji, „Na urodziny Mistrzów II”, nawiązuje do twórczości Krzysztofa Pendereckiego oraz Henryka Mikołaja Góreckiego. Utwory obydwu kompozytorów znajdują się w programie festiwalu. Pierwszy grudniowy koncert z udziałem Kwartetu Śląskiego o godz. 12. Kolejne koncerty 7 (godz. 19) oraz 8 grudnia (godz. 18). Koncerty odbywają się w sali Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach. Wstęp wolny.

BYTOM

Co słycać w Karbiu
na ulicy Pocztowej?

12 grudnia w bytomskim klubie Brama o godz. 20 otwarcie wystawy fotografii pt. „Wspomnij Pocztową”. Autorami prac są Jolanta i Marek Dziuk oraz Krzysztof Kadis. Fotografie opowiadają o dotkniętej tragedią ulicy Pocztowej w dzielnicy Bytomia Karbiu. Tutaj mieszkali państwo Dziukowie, fotograficy amatorzy, którzy śledzili kolejne etapy wyburzenia kamienic. Krzysztof Kadis towarzyszył mieszkańcom, tworząc fotorelacje z bieżących wydarzeń. Wystawa została też uzupełniona o zdjęcia archiwalne pochodzące ze zbiorów prywatnych. Wernisaż uświetni pokaz filmu autorstwa Barbary Sass pt. „Sycylia” i tradycyjne jam session. Wstęp wolny.

Tyzanie w grudniu
będą świętować

Spotkanie ze Świętym Mikołajem, Jarmark Bożonarodzeniowy, Tyskie Targi Twórczości Osób Niepełnosprawnych „W dobrym TTON-ie być aniołem” – to tylko część atrakcji, jakie przygotowano w grudniu dla mieszkańców Tychów. Na początek 1 i 2 grudnia na Stadionie Zimowym wystąpi Moskiewska Rewia na Lodzie na motywach baśni Charles'a Perraulta „Śpiąca Królewna”. Kilka dni później, bo 5 grudnia, rozpocznie się ulubiona zimowa impreza plenerowa mieszkańców miasta – Jarmark Bożonarodzeniowy na placu Baczyńskiego, który potrwa do 8 grudnia. Jarmark będzie okazją do spotkania ze Świętym Mikołajem i jego elfami oraz do wzięcia udziału w tworzeniu lo-

dowych rzeźb. Dla tych, którzy nie lubią zima, zaplanowano fireshow (pierwszego i ostatniego dnia Jarmarku) i ognisko. – Nic tak nie zbliża, jak wspólne, świąteczne gotowanie, dlatego zaprosiliśmy szefa kuchni tyskiej restauracji „U Przewoźnika”. Chętni będą mieli szansę skosztowania specjalów staropolskiej kuchni – mówi Iwona Ciepał, naczelnik Wydziału Informacji, Promocji i Współpracy z Zagranicą. Dodatkowo atrakcje, m.in. degustację grzańca, przygotowano w ramach obchodów 400-lecia tyskiego Browarium. W świąteczny nastrój będą wprowadzać zespoły i kapele, m.in. grupa Mistic. Podczas Jarmarku zaśpiewa również tyski chór gospelowy God's Property, wystąpi Stowarzyszenie Ognisk Artystycznych, a w góralskie rytmy wprowadzi kapela „Dukat”. 6 grudnia na placu

Baczyńskiego przygotowano m.in. spotkanie ze Świętym Mikołajem i spektakl dla najmłodszych w Teatrze Małym, Starotyskie Mikołajki Rowerem i Bryczką, Mikołajkowy Bał Przebierańców na Lodzie w OW Paprocany. A od 10 do 13 grudnia będzie można także obejrzeć widowisko „Betlejem Polskie” wg Lucjana Rydla w Teatrze Małym, a 15 grudnia odbędą się kolejne Tyskie Targi Twórczości Osób Niepełnosprawnych na Rynku. 16 grudnia dzieci będą mogły wziąć udział w warsztatach „Poznaj optykę i budowę płatków śniegu”. Ostatnią grudniową imprezą będzie sylwestrowa rewia piosenki włoskiej „Słodkie życie” w Teatrze Małym. To spotkanie z włoskimi szlagierami, które wykona musicalowy aktor Nicola Palladini. W przerwie spektaklu wspólny toast noworoczny. (EG)

Co, gdzie, kiedy

KATOWICE

Moździerz/Danielsson/Fresco zagrają „Polskę”

1 grudnia ostatni koncert Festiwalu Muzyki Improwizowanej Jazz i okolice/Jazz & Beyond – Jesień 2013. W Centrum Kultury Katowice o 19 Moździerz/Danielsson/Fresco w składzie: Leszek Moździerz (fortepian), Lars Danielsson (kontrabas), Zohar Fresco (instrumenty perkusyjne) zagra najnowszy album „Polska”. Bilety (60 i 80 zł) – do nabycia w CCK i na: www.ticketportal.pl www.ticketpro.pl.

SOSNOWIEC

Kto najlepiej zna i wykona utwory Szpilmana?

8 grudnia o godz. 18 w nowo wybudowanej sali koncertowej znajdującej się przy Zespole Szkół Muzycznych im. Jana Kiepury w Sosnowcu odbędzie się finał III Ogólnopolskiego Konkursu Piosenki Al Legro. Tribute To Szpilman. Finaliści konkursu zaprezentują swoje aranżacje oraz interpretacje piosenek pochodzącego z Sosnowca znanego kompozytora Władysława Szpilmana. O tym, kto otrzyma statuetkę Grand Prix, zdecyduje jury w składzie: Krystyna Prońko, Kuba Badach, Paweł Szotompele oraz Ewa Zug. Zwycięzca (lub zwyciężczyni) otrzyma nagrodę w wysokości 6 tys. zł. Wstęp jest bezpłatny pod warunkiem okazania wejściówki, którą będzie można odebrać w Centrum Informacji Miejskiej przy ul. Warszawskiej lub w Wydziale Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego w Sosnowcu.

CHORZÓW-BATORY

Jarmark Rzeczy Ładnych w wiosce Mikołaja

8, a następnie 15 grudnia w chorzowskim Miejskim Domu Kultury odbędzie się Jarmark Rzeczy Ładnych. Jarmark wspomaga promocję rodzimych twórców, a zwiędzającym daje możliwość zakupu wyjątkowych i niepowtarzalnych rzeczy. Na czas jarmarku zaplanowano też inne atrakcje, przede wszystkim dla najmłodszych. W czasie trwania imprezy (zarówno pierwszego, jak i kolejnego dnia) dla dzieci dostępna będzie wioska Mikołaja z „prawdziwym Mikołajem”, a także miejscem do uprawiania świątecznej twórczości. Jarmark odbędzie się w godzinach od 10 do 17. Wstęp na Jarmark Rzeczy Ładnych jest wolny.

ZABRZE

Santor, Kayah, Wyrostek i inni przed kamerą

Już 13 grudnia świąteczny nastrój zapanuje w zabrzańskim Domu Muzyki i Tańca. Właśnie tego dnia odbędzie się koncert z udziałem wszystkich chętnych, który zostanie wyemitowany na antenie TVP2 w pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia. Na zabrzańskiej scenie pojawią się same gwiazdy: Irena Santor, Kayah, Piotr Cugowski, Sylwia Grzeszczak, Natalia Schroeder, Krzysztof Respondek, Maciej Miecznikowski, zespół Pectus oraz Marcin Wyrostek, który poprowadzi koncert. Artyści zaśpiewają najpiękniejsze polskie kolędy. Koncertowa publiczność wraz z artystami będzie mogła złożyć widzom życzenia świąteczne. Początek o godz. 19. Bilety w cenie: 199, 159, 129 i 89 zł do nabycia w kasie DMiT lub on-line.

RUDA ŚLĄSKA

46. raz rudzianie malują nie swoje miasto

Do 13 grudnia w Muzeum Miejskim im. Maksymiliana Chroboka w Rudzie Śląskiej można obejrzeć wystawę pokonkursową Konkursu Plastyki Nieprofesjonalnej „Rudzka Jesień”. Tegoroczny konkurs objął prace z zakresu malarstwa i grafiki, a tematyka była dowolna. Do tegorocznej edycji 84 uczestników zgłosiło 208 prac. Jury konkursu wyróżniło 14 artystów.

Dodatek przygotowany na zlecenie Górnosląskiego Związku Metropolitalnego
Materiały prasowe i zdjęcia pochodzą z GZM, chyba że zaznaczono inaczej

Nasz patronat

Pierwszy Niezależny
Festival Filmowy QL

9 listopada poznaliśmy zwycięzców Pierwszego Niezależnego Festiwalu Filmowego QL, zorganizowanego przez Wyższą Szkołę Techniczną z Katowic w Zabrzu. Pierwsza edycja imprezy trwała dwa dni i zakończyła się 9 listopada uroczystą galą finałową. Z nadesłanych do konkursu 106 filmów komisja konkursowa wybrała 53, które można było oglądać w czasie QL Festivalu. Nagrodę główną w kategorii film dokumentalny dostało „Jutro...” Bartosza Kruhlaka, a

wyróżnienie – „Nieumiątek” Kaliny Alabrudzińskiej. Nagrodę główną w kategorii film fabularny dla Grzegorza Zaręckiego za film „Nasza zima zła”. Trzy wyróżnienia w tej kategorii przyznano za filmy: „Święto zmarłych” Aleksandry Terpińskiej, „Ryszard” Mateusza Głowackiego oraz „Fronek” Bartka Tryzny. Wyróżnienie w kategorii film animowany dostała „Tancerka” Anny Olech. Poza kategoriami wyróżniono filmy: „System” Pawła Czarnackiego i „Polska za 20 lat” Adriana Łapczyńskiego. Jednym z najbardziej emocjonujących wydarzeń była wizyta Mariana Dzięziela i pokaz filmu „Pięta pora roku”. Aktor opowiadał o życiu osobistym i zawodowym. (IN)

WWW.PELNIAKULTURY.PL

// IMPREZY // KONCERTY // SPEKTAKLE // LUDZIE // WYDARZENIA //